

číslo ve spisu:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek oponenta/oponentky bakalářské práce

jméno oponenta/tky PhDr. Eva Doležalová, Ph.D.

Autor/autorka práce: Jan Havelka
Studijní program/obor: Historické vědy, Dějiny evropské kultury
Název práce: Podještědská osada Hradčany na prahu soudobých dějin v
přiběžích pamětníků 1914–1948
Vedoucí práce: Prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc.
Rozsah práce: 86 s.

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými přípomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐

Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☒	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☒	☐	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Jan Havelka předložil bakalářskou práci s neotřelým tématem mikrohistorie malé obce (původně osady) Hradčany ze specifického regionu Podještědska, ilustrované na osudech jednotlivců. Autor pro svou práci vychází nejen z pramenů dochovaných z činnosti státních úřadů, ale zejména z ego dokumentů, přímých výpovědí pamětníků a obrazového materiálu. V důsledku této volby se autor byl nucen vypořádat se specifickou metodikou historického výzkumu, charakteristickou pro „oral history“. Svůj výklad začíná dějinami osídlení a počátky obce Hradčany. Tyto úvodní pasáže stojí zejména na odborné literatuře a na konzultacích s regionálním historikem T. Edelem, podařilo se však v nich poukázat na složitost formování osídlení a další souvislosti, které by si ovšem patrně vyžádaly samostatnou práci. Vlastním tématem bakalářské práce jsou události vymezené dvěma válečnými konflikty, první a druhou světovou válkou, a jejich konsekvencemi. Jako nezpochybnitelné milníky autor vytyčuje také počátek Československé republiky na konci první světové války, vznik protektorátu i obnovení Československa. Za velmi cenné považuji autorem podchycené vnímání válečných konfliktů a historických mezníků jednotlivci. Vedle těchto dramatických událostí pak autor ilustruje běh dějin na výsledcích voleb, náboženských a konfesních poměrech v obci, kulturních událostech apod. J. Havelka si všímá také složitosti všedního života hospodářů z Hradčan po vzniku Druhé republiky, kdy se část jejich polností dostala za hranici republiky. Jaksi mimochodem pak autor ilustruje specifika všech pohraničních regionů v tehdejší Československu, související s bilingvností tamních obyvatel. Samostatným celkem je popis průběhu osvobození Hradčan, zprávy o vlasovcích a o příchodu Rudé armády. Za zajímavou považuji i poslední část práce věnovanou poválečné proměně obce.

Častým úskalím mikroregionálních historických studií bývá, že jsou sice zajímavé a čtivé, ale zůstávají jen dílčími studii bez dalšího kontextu. V tomto případě se autorovi podařilo uvedené úskalí překročit, a to minimálně už tím, že děje Hradčan a jejich obyvatel podává vždy v historických souvislostech dějin celého regionu. Upřímně také oceňuji osobitý literární styl Jana Havelky, jeho poetiku a dramatičnost, ne zcela obvyklou ani u prací podobného typu.

Předložená práce naplnila vrchovatě požadavky kladené na bakalářskou práci, a proto ji vřele doporučuji k obhajobě s hodnocením „výborně“.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

- 1) Podařilo se autorovi dohledat deníky účastníků první světové války nebo aspoň informace, že existovaly prameny tohoto typu (např. v rodinách nebo ve vojenském archivu), jejichž autory byli hradčanští muži ?
- 2) Hradčany byly, alespoň podle zjištění J. Havelky, v podstatě národnostně českou obcí. Z autorova výkladu se zdá, že od samého počátku byli obyvatelé Hradčan vlastenečtí a stavěli se jednoznačně do opozice proti nacismu a okupaci. Přesto se ptám, zda bylo možné vysledovat proměny pohledu na německé či německojazyčné obyvatele regionu v průběhu sledovaného období, event. nalézt projevy nějakých sympatií k nim nebo kolaboranství na sklonku 30. let 20. století.
- 3) Pokoušel se autor verifikovat údaje o osvobození Rudou armádou ve vojenském historickém ústavu / archivu ? Snad by se přece jen mohlo podařit dohledat nějaké relevantní materiály, možná i fotodokumentaci.
- 4) Kulturní a spolkový život obce autor omezil na stručnou podkapitolku 3.2. Bylo by možné dohledat v archivních pramenech další informace ? Zmiňované ochotnické soubory patrně v Hradčanech hostovaly (bylo tomu tak ?).

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: V Praze 18. srpna 2014

Podpis: